

Justis- og
beredskapsdepartementet

Den høgere påtalemyndighet

19. desember 2022

Innhold

1.	Innledning.....	2
2.	Samfunnsoppdrag	3
3.	Utfordringer, muligheter og prioriteringer	3
4.	Mål, styringsparametere og oppdrag for 2023.....	5
4.1.	Mål og resultatforventninger for 2023.....	5
4.2.	Oppdrag	8
4.3.	Statistikk.....	8
5.	Styring og kontroll i Den høyere påtalemyndighet.....	8
5.1.	Internkontroll.....	8
5.2.	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet.....	9
6.	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen	9
7.	Styringsdialog og rapportering i 2023.....	10
7.1.	Styringsdialog 2023	10
7.2.	Rapportering.....	10
8.	Budsjettrammen og fullmakter for 2023.....	11
8.1.	Budsjettrammen.....	11
8.2.	Fullmakter 2023.....	11

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023) fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Innst. 6 S (2022–2023).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 15. desember 2022 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2023, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7 og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

Regjeringen arbeider for sterke og trygge lokalsamfunn med gode tjenester til innbyggerne. Tjenestene i justis- og beredskapssektoren skal ha en desentralisert struktur som gir arbeidsplasser og beredskap i hele landet.

For 2023 gjelder disse overordnede målene for justis- og beredskapssektoren:

Det vises til Prop. 1 S (2022–2023) for JD for nærmere omtale av de overordnede målene.

Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i målene som er satt i Prop. 1 S (2022–2023) og hovedutfordringene som er særlig relevante for Den høyere påtalemyndighet.

Alle virksomhetene i justis- og beredskapssektoren skal bidra til å nå det overordnede målet om sterke og trygge lokalsamfunn over hele landet. Den høyere påtalemyndighet skal i tillegg særlig bidra til å nå følgende sektormål:

- Rettsikkerhet
- Lav kriminalitet

I tillegg skal Den høyere påtalemyndighet bidra til målet om godt og tilgjengelig lovverk.

De virksomhetsmål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Den høyere påtalemyndighet i 2023.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Den høyere påtalemyndighet skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for Den høyere påtalemyndighet samt øvrig gjeldende regelverk og instruks. Departementet gjør oppmerksom på at Den høyere påtalemyndighet har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og/eller avvik knyttet til virksomhetens oppgaver og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Samfunnsoppdrag

Den høyere påtalemyndighet skal bidra til redusert kriminalitet ved målrettet og effektiv straffesaksbehandling, samtidig som kravene til høy kvalitet og rettssikkerhet ivaretas.

3. utfordringer, muligheter og prioriteringer

Den høyere påtalemyndighet har et særlig ansvar for å stille krav til og sørge for at kvaliteten i straffesaksbehandlingen holder høyt nivå. Riksadvokaten har det faglige ansvaret for straffesaksbehandlingen, og skal til enhver tid definere gjeldende normer og krav for straffesaksbehandlingen. De generelle målene for straffesaksbehandlingen er høy kvalitet, høy oppklaringsprosent, kort behandlingstid og adekvat reaksjon.

Den høyere påtalemyndighet er betydelig styrket i de senere årene for å forsterke fagledelsen av politiets straffesaksbehandling. Gjennom styrket faglig styring av påtalemyndigheten i politiet har Den høyere påtalemyndighet bidratt til økt kvalitet og effektivitet i straffesaksbehandlingen i politiet. Fagledelsen av politiets straffesaksbehandling og straffesaksbehandlingen i Den høyere påtalemyndighet er statsadvokatenes kjerneoppgaver, og må utvikles videre i 2023.

Målrettet prioritering av vold- og seksuallovbrudd har ført til forbedringer. Økt bruk av digitalisering til gjennomføring av seksuelle overgrep gir kapasitetsutfordringer. Politiet må også følge opp andre former for alvorlig kriminalitet, som organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet. Det er derfor viktig at Den høyere påtalemyndighet gjennom fagledelsen retter oppmerksomhet mot hvilke saker politiet prioriterer og bidrar aktivt til at etterforskningen får et hensiktsmessig omfang og rett ressursbruk. De fleste sakene om økonomisk kriminalitet, herunder saker om arbeidslivskriminalitet, behandles og aktoreres av politiet. Det er derfor viktig med god fagledelse på dette området. Innsatsen mot organisert kriminalitet skal fortsatt prioriteres høyt. Det forventes at riksadvokaten følger opp utviklingen på området, herunder de ulike politidistriktenes innsats. I tråd med

riksadvokatens sentrale prioriteringer er det forventet økt innsats for å avdekke, etterforske og føre for retten flere saker om økonomisk kriminalitet.

Det er en negativ utvikling i oppklaringsprosenten, som nå er svært lav. Det er viktig at riksadvokaten og Politidirektoratet analyserer nærmere årsakene bak den lave oppklaringsprosenten slik at tiltak kan iverksettes, særlig innenfor de prioriterte sakstypene, jf. supplerende tildelingsbrev 17. juni 2021.

Det har over flere år vært nedgang i antall straffesaker overført til mekling i konfliktråd. Det er samtidig stor variasjon og praksisulikhet mellom politidistriktene i bruk av reaksjonen. Et møte i konfliktråd bidrar til at gjerningsperson tar ansvar for sine handlinger og at fornærmede får sin trygghet tilbake. Det er derfor ønskelig at flere får dette tilbudet. Departementet ber Politidirektoratet, Riksadvokatembetet og Sekretariatet for konfliktrådene om sammen arbeide for mer konsekvent bruk av mekling i straffesaker, og at flere parter i egnede saker får tilbud om mekling.

Departementet forutsetter at Den høyere påtalemyndighet også i 2023 bidrar i departementets arbeid med å legge rammer for den videre utviklingen av politiet, PST og påtalemyndigheten, jf. oppdrag 5 i tildelingsbrevet for 2021 til Den høyere påtalemyndighet.

JD vil videreføre arbeidet med policyutvikling og strategisk retning for politiets, Riksadvokatembetets og PSTs oppgaver og roller når det gjelder å bekjempe datakriminalitet, og spesielt se på mulighetsrommet for bruk av teknologi for å sikre at flere straffesaker kan etterforskes effektivt. Riksadvokatembetet skal bistå i dette arbeidet. JD vil sende egne oppdrag knyttet til dette.

I 2023 skal politiet utvikle og ta i bruk ny teknologi som gir økt kvalitet og effektivitet i straffesaksbehandlingen. Riksadvokatembetet skal bidra inn i dette arbeidet.

Lov 17. juni 2022 nr. 57 om erstatning fra staten til voldsutsatte (voldserstatningsloven) trer i kraft 1. januar 2023. For at loven skal kunne virke etter sine intensjoner og staten skal kunne kreve regress mot skadevolder, må erstatningskravet behandles i straffesaken. Departementet forutsetter at påtalemyndigheten gjør seg godt kjent med kravene i ny voldserstatningslov. Departementet forutsetter videre at Riksadvokatembetet yter relevante faglige bidrag til rettsutviklingen, inkludert rettspleien.

4. Mål, styringsparametere og oppdrag for 2023

Departementet har i samarbeid med riksadvokaten fastsatt virksomhetsspesifikke mål og styringsparametere som gjelder for hele virksomheten. Den høyere påtalemyndighet har følgende virksomhetsspesifikke mål:

- Straffesaksbehandlingen er rettssikker og holder høy kvalitet

- Fagledelsen sikrer at politiets straffesaksbehandling er rettssikker og holder høy kvalitet, herunder at straffesakene behandles effektivt
- Godt og moderne lovverk

Riksadvokaten skal selv fastsette resultatkrav der det er nødvendig for å belyse grad av måloppnåelse. Tertialrapporteringen skal fokusere på avvik. Ved eventuelle resultatavvik skal virksomheten beskrive og vurdere årsaker til avvik, samt eventuelle tiltak som skal iverksettes for å lukke avviket. Den høyere påtalemyndighet skal i sin årsrapportering til departementet, basert på kravene i tildelingsbrevet, omtale antatt effekt som virksomhetens aktiviteter og resultater har hatt på målene.

4.1. Mål og resultatforventninger for 2023

VIRKSOMHETSMÅL 1:	Straffesaksbehandlingen er rettssikker og holder høy kvalitet.
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Rettssikker straffesaksbehandling innebærer at Den høyere påtalemyndighet behandler den enkelte straffesak i tråd med fastsatte kvalitetskrav, herunder med tilstrekkelig effektivitet. Den høyere påtalemyndighet skal ha oppmerksomhet mot kvalitetsmarkørene ved behandlingen av straffesakene. Den skal aktorere de rette sakene ved å fokusere på hvilke saker som statsadvokatene selv bør aktorere og hvilke saker politiadvokatene bør aktorere. Den høyere påtalemyndighet skal ha høy påtalemessig treffsikkerhet, evne å sikre straffeforfulgtes og fornærmedes rettssikkerhetsgarantier og behandle enkeltsakene uten unødig saksbehandlingstid.	

STYRINGSPARAMETER 1:	Den høyere påtalemyndighet behandler straffesakene effektivt
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighet skal fokusere på effektivitet i den enkelte straffesak og i straffesaksbehandlingen som sådan. Den høyere påtalemyndighets straffesaksbehandling bidrar til effektivitet gjennom hensiktsmessig prioritering, avgrensning og kort saksbehandlingstid frem til endelig avgjørelse.	

STYRINGSPARAMETER 2:	Den høyere påtalemyndighet aktorere de rette sakene
-----------------------------	---

Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighet skal fokusere på hvilke saker statsadvokatene selv bør aktorere. Det er viktig at statsadvokatressursene brukes på de sakene hvor det er behov for statsadvokatkompetanse. Dette kan være saker av prinsipiell karakter, saker som er komplekse eller saker på prioriterte kriminalitetsområder. Statsadvokatene i hvert embete har oppmerksomhet mot å identifisere de rette sakene i sine politidistrikter og særorgan, herunder ut fra lokale kriminalitetsutfordringer og kompetansesituasjonen i politiet.	

STYRINGSPARAMETER 3:	Den høyere påtalemyndighet har høy påtalemessig treffsikkerhet
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Påtalevedtak som treffes har høy kvalitet i den forstand at de i liten grad omgjøres når de blir gjenstand for klagebehandling eller prøving i domstolene.	

VIRKSOMHETSMÅL 2:	Fagledelsen sikrer at politiets straffesaksbehandling er rettssikker og holder høy kvalitet, herunder at straffesakene behandles effektivt
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighets fagledelse skal bidra til at politiets straffesaksbehandling møter kvalitetskravene, herunder effektivitet. I 2023 skal Den høyere påtalemyndighet fortsette arbeidet med å utvikle aktiv fagledelse. Dette skal skje i dialog med Politidirektoratet og politidistriktene. Riksadvokaten skal sørge for at statsadvokatene har tett dialog med politidistriktene og særorgan om prioritering av saker basert på situasjonen i politidistriktet/ansvarsområdet til særorganet, og oppmerksomhet mot raskere avvikling av straffesaker samtidig som nødvendig kvalitet opprettholdes.	

STYRINGSPARAMETER 4:	Den høyere påtalemyndighets fagledelse er innrettet mot de deler av politiets straffesaksbehandling som er viktigst å forbedre
Rapportering:	Tertial- og årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighets fagledelse skal være kunnskapsbasert og innrettet etter vesentlighet og risiko for avvik fra kvalitetskravene.	

VIRKSOMHETSMÅL 3:	Godt og moderne lovverk
Rapportering:	Årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighet skal være en aktiv bidragsyter i regelverksutviklingen, og hvor strafferettspleien inngår som en vesentlig del av rettssystemet. Den høyere påtalemyndighets virksomhet innrettes slik at den evner å bringe prinsipielle spørsmål inn for Høyesterett for rettsavklaring.	

4.2. Oppdrag

OPPDRAK 1:	Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden
Rapportering:	Årsrapport
Beskrivelse: Departementet ber Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene, Riksadvokatembetet og Kriminalomsorgsdirektoratet om å videreføre samarbeidet med en prognosemodell for straffesakskjeden. Frem til prognosemodellen er utarbeidet skal de omtalte virksomhetene fortsette å produsere felles statistikk for straffesakskjeden. Kriminalomsorgsdirektoratet leder og koordinerer arbeidet.	

4.3. Statistikk

STATISTIKK	Den høyere påtalemyndighet skal ved tertial- og årsrapporteringen legge ved statistikk
-------------------	--

Rapportering:	Tertialvis- og årsrapport
<ul style="list-style-type: none"> - Redegjørelse for antall aktorater og rettsdager - Redegjørelse for statsadvokatenes tidsbruk for å avgjøre spørsmål om tiltale, eller oversende saken til riksadvokaten med innstilling vedrørende unge lovbyrtere under 18 år - Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtale- og klagesaker <p>Den høyere påtalemyndighet skal også i 2023 fortsette å utvikle og definere relevante nøkkeltall for virksomheten.</p>	

5. Styring og kontroll i Den høyere påtalemyndighet

5.1. Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14 og utdypet i hovedinstruksen til Den høyere påtalemyndighet. For å nå Den høyere påtalemyndighets mål i møte med fremtidige utfordringer, er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

Den høyere påtalemyndighet skal ha etablert et forsvarlig system for kjøp av tjenester og bygg- og anleggsarbeider, som sikrer at kravene i forskrift om arbeidsvilkår i offentlige kontrakter må etterleves. Virksomheten må påse at kontrollplikten av lønns- og arbeidsvilkår følges opp, og at det er etablert et system for å dokumentere dette.

I lys av den gjeldende sikkerhetspolitiske situasjonen er det viktig å gjennomføre grundige sikkerhetsvurderinger ved anskaffelser av tekniske løsninger.

OPPDRAG 2:	Oppfølging av tillitsreformen
Rapportering:	Årsrapporten
<p>Regjeringen har satt i gang arbeidet med en tillitsreform i offentlig sektor. Reformen handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester. Sentrale virkemidler i gjennomføringen av reformen er forbedret styring og reduserte rapporteringskrav. Departementet ber Den høyere påtalemyndighet vurdere aktuelle tiltak for å ivareta intensjonene bak reformen. Videre ber vi virksomheten vurdere om det er mulig å redusere interne styringssignaler, rapporteringskrav og resultatkrav som binder opp ressurser og innsnevrer handlingsrommet i oppgaveutførelsen. Vurderingene bør gjøres i samarbeid med de ansattes organisasjoner.</p> <p>Vi ber om en kort omtale av gjennomførte tiltak i årsrapporten.</p>	

5.2. Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og uttalelser fra Sivilombudet skal ha høy prioritet. Den høyere påtalemyndighet skal utarbeide en konkret plan for oppfølging av anbefalte tiltak samt eventuelle feil og mangler som er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i styringsdialogen og skal omtales i årsrapporten.

6. Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

Departementet vil sende regjeringens fellesføringer for 2023 i eget supplerende tildelingsbrev i begynnelsen av januar 2023.

7. Styringsdialog og rapportering i 2023

7.1. Styringsdialog 2023

Tidspunkt for etatsstyringsmøter:

Beskrivelse	Dato
Etatsstyringsmøte årsrapport	14. april kl. 11.00 – 13.00
Etatsstyringsmøte 1. tertialrapport	15. juni kl. 11.00 – 13.00
Etatsstyringsmøte 2. tertialrapport	20. oktober 11.00 – 13.00

7.2. Rapportering

Styringsdialogen mellom Riksadvokatembetet og JD er innrettet etter risiko- og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering. Den høyere påtalemyndighets årsrapport for 2023 utgjør en del av grunnlaget for JDs rapportering til Stortinget om oppnådde resultater for budsjettåret 2023. Årsrapporten skal oversendes departementet innen 15. mars 2024 og skal følge kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1.

Oversikt over rapporteringspunkter:

Rapportering	Tidspunkt/frist
Frist rapportering til statsregnskapet	31. januar
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 1. halvår 2023 (RNB)	15. februar
Årsrapport for 2022	15. mars
Innspill til rammefordelingsforslaget	14. april
Rapportering 1. tertial	1. juni

Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 2. halvår 2023 (nysalderingen)	15. september
Rapportering 2. tertial	2.oktober
Innspill satsingsforslag og budsjettiltak 2025	15.oktober

8. Budsjettrammen og fullmakter for 2023

8.1. Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember 2022 stilles følgende midler til disposisjon for virksomheten i 2023:

Kap. 445		(i 1 000 kroner)
Post 01	Driftsutgifter	317 319
Sum		317 319

Følgende endringer er innarbeidet i budsjettrammen for Den høyere påtalemyndighet for 2023:

- Bevilgningen er redusert med 300 000 kroner som følge av omprioritering fra varer og tjenester til diverse andre formål.
- Bevilgningen er redusert med 2,2 mill. kroner som følge av at midlene til arbeidet med NAV-sakene er trukket ut.

8.2. Fullmakter 2023

Nedenfor omtales budsjettfullmakter som delegeres til Den høyere påtalemyndighet (jf. pkt. A) og budsjettfullmakter som Den høyere påtalemyndighet må søke JD om å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle (jf. pkt. B). Departementet kan trekke fullmaktene tilbake dersom de ikke nyttes etter forutsetningene.

A. Budsjettfullmakter som delegeres til Den høyere påtalemyndighet:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.3. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som framgår av Kommunal- og distriktsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*.

B. Budsjettfullmakter som Den høyere påtalemyndighet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

- Fullmakt til overføring av inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste. Den høyere påtalemyndighet sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.5.
- Fullmakt til overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i etterfølgende budsjettår på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.6.